Kroppens kontraster

Pröva hur hållning, gester och rörelse förändrar ett framförande

Tid	Arbetsform	Nivå	Material
20 min	Par	Träna	Kort manus, 3–5 meningar

Syfte och lärandemål	Lärarens förberedelse
Syftet med övningen är att eleverna ska pröva hur olika kroppsliga val påverkar den egna upplevelsen och publikens möjlighet att följa talet. Efter övningen ska eleven kunna: • Framföra samma tal med tydliga kroppsliga kontraster • beskriva hur ett val påverkar uttryck och uppmärksamhet • välja ett sätt att använda kroppen som passar talets innehåll och den egna personen	**Material:** Ett kort, välbekant manus per elev och gärna en rymlig del av klassrummet. **Förkunskaper:** Eleven ska förstå innehållet i texten och kunna läsa den med stödord. **Förbered:** Modellera en kontrast lekfullt. Påminn om att övningen undersöker effekter och inte söker en universellt ”rätt” kropp.

Didaktisk tanke	Observera och modellera	Vanliga svårigheter	Tillgängliga alternativ
Kontraster gör abstrakta råd som ”stå stadigt” möjliga att undersöka i praktiken.	Modellera saklig respons: ”När du stannade vid sista meningen blev den lättare att uppfatta.”	Överdrifterna kan skapa skratt eller obehag. Sätt en undersökande ram och undvik att kommentera kroppens utseende.	Eleven kan göra övningen sittande, välja enbart händer/ansiktsriktning eller observera lärarens demonstration. Rörelse är ett erbjudande, inte ett krav.

Genomförande
1. Arbeta i par. En elev talar och en observerar. Använd samma text i alla versioner. 2. Pröva hållning: först hopdragen, sedan överdrivet stel och sist stabil och så avspänd som möjligt. 3. Pröva gester: inga gester, mycket stora och täta gester och sist ett fåtal valda gester vid betydelsefulla ord. 4. Pröva rörelse: helt stilla, i ständig rörelse och sist en medveten förflyttning vid en övergång i texten. 5. Observatören beskriver vad som förändras. Talaren beskriver hur versionerna känns. Byt roller. 6. Välj en kroppslig strategi som ni vill behålla och framför texten en sista gång.

Instruktion till eleverna
Överdriv kontrasterna för att kunna känna och se skillnaden. I sista versionen väljer du det som hjälper dig att förmedla texten – inte det som ser mest ”talarlikt” ut.

Uppföljning och reflektion	Nästa steg
• Vilken kontrast gav tydligast skillnad för dig som talare? • När hjälpte kroppen innehållet? • Vilket val vill du behålla och varför?	Använd ett valt kroppsligt grepp i en 60-sekundersversion av elevens eget tal.